

Tabor

BOG, NAROD, DOMOVINA!

*Kočevski Rog -
Brezno Mecesnova goriča*

EL FORTIN
7-9 • 2001

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov

TABOR je last in vestnik Tabora DSPB

Mnenje Tabora predstavljajo članki, ki so podpisani od Glavnega odbora

Tabor izdaja konzorcij. Predsednik: inž. Anton Matičič

Urejuje in odgovarja uredniški odbor glasila

Za lastništvo odgovarja lic. Ivan Korošec

TABOR is the voice

of the Confederation of the United Slovene Anticommunists.

TABOR es el órgano de la Confederación de los
Anticomunistas Eslovenos Unidos.

Director: Ing. Antonio Matičič,

Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina

Propietario: lic. Ivan Korošec

Diagramación, armado e impresión/Oblikovanje in tisk:

Talleres Gráficos VILKO S.R.L., Estados Unidos 425

C1101AAI Buenos Aires, Argentina, Tel. (54-11) 4362-7215

Fax: (54-11) 4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 321.385

NAROČNINA: Za vse države 20 USA dolarjev

***Dopise, članke, poročila in nakazila
pošiljajte na naslov konzorcija:***

Ivan Korošec,

A. Lanz (C. 24) 4391

1884 Berazategui

Pcia. Buenos Aires, Argentina

Tel./Fax: +54-11-4258-8952

Svobodni sveta
združite se!
Za Boga,
Narod, Domovino!

Julio-Septiembre 2001 • Buenos Aires • Julij-September 2001

IMELI SMO VELIKEGA SLOVENCA

Divizijski general Leon Rupnik

"privadil sem se, da svojo osebo postavljam v ozadje, da ničesar več ne zahtevam, po ničemur ne stremim in - da končno umrem kot pošten človek, ki je svojemu narodu po najboljših močeh in znanju hotel rešiti vsaj ostanek njegove bitnosti iz te svetovne kataklizme..."

Iz oporoke pokojnega generala Leona Rupnika, poveljnika domobranske vojske, po angležih izročnega slovenskim partizanom, ki so ga 5. septembra 1946, po strašnem mučenju, skozi grozote komunističnih ječ, telesno in duševno uničenega postavili pred teatrsko sodišče, ki ga je obsodilo na smrt z

ustrelitvijo na Zelenem bajerju, Rakovnik - Ljubljana.

Ker je v nasilju okupatorja in revolucije slovenskih partizanov stal z narodom, se boril za njegovo pravico življenja, ker je rešil tisoč slovenskih življenj - je moral umreti.

Slava junaku!

Tako so mi ubili mamu in ata

Feliks Pogačnik in Marija sta se poročila leta 1928. V zakonu so se jima rodili štiri otroci. Najmlajši Janez je bil ob umoru staršev star leto in pol, Minka štiri leta, Vili 10 let in Branko 13 let.

V zgodnji mladosti je bil Feliks Pogačnik uslužben kot delavec na železnici v Zalogu. Pozneje v papirnici Vevče in nazadnje leta 1939 pa je bil nameščenec OUZD v Ljubljani. V papirnici Vevče kakor tudi pozneje se je zelo udejstvoval v delavski organizaciji ZDD.

V letu 1937 je bil izvoljen na listi slovenske ljudske stranke za podžupana občine D. M. v Polju in ostal še nekaj časa pod okupacijo.

Sodeloval je pri Slovenski legiji in po njenih navodilih začel organizirati zbiranje orožja. Imel je več možnosti, ker je bil takrat še na občini, ko so Italjani izdali poziv, da se mora vse orožje predati na občinsko upravo.

To orožje sem v maju leta 1942 prepeljal v gnojničnem sodu mimo italjanskih straž na mostu v Vevčah pod sv. Urh. Nisem vedel kaj vozim. Ata mi je rekel: "Boš peljal" in sem.

Ta prevoz orožja je sledila terenka Avbel Fani iz Zgornjega Kašlja, kar je bilo v zvezi z poznejšimi dogodki. S tem orožjem je bila delno opremljena Nacionalna ilegala.

Dne 2. avgusta 1942 je šla moja mama Marija Pogačnik na obisk k svojemu očetu v Zadvor, ker je bil bolan. S seboj je imela hčerko Minko in sina Vilija.

Prav takrat pa sta šli z vozom v Podlipoglav v mlin, Nemeč Angela in Ojsterc Terezija iz Zgornjega Kašlja. Povabili so jih na voz. Ni znano, zakaj mama z otrokoma ni izstopila v Zadvoru ampak se je peljala naprej v Podlipoglav.

Ko so opravili v mlinu in so šli nazaj, jih je v Podlipoglavu ustavila partizanska straža in zahtevala, da se legitimirajo. Obe sta pokazali partizanske izkaznice. Ker mama ni imela izkaznice za "osvobojeno ozemlje," so ji rekli da drugič jo mora imeti in nato so pustili vse naprej.

Ko so bili dobrih dvesto metrov naprej, se je za njimi pripeljal Trost Rado, ustavil voz in zahteval da gre mama z njim na zaslišanje.

Ostalim je rekel naj gredo naprej, mama pa da bo čez en dan ali dva prišla domov.

Odvedel jo je k Smrekarju v drvarnico.

Mama je prosila partizane, da jo pustijo domov, v odgovor pa so ji bile psovke in zaničevanja. Jokala je, silno je jokala in vpila na pomoč ter klicala svoje otroke.

Poleg tega pa je bila noseča. Z njo so bili zaprti še Podbevškova, žena frizerja iz Polja, Krnec, žena peka iz polja, Bobnar Filip iz Vevč in Cankar Joško in Sostrega.

Po zališanju, dolžitvah vsemogočega in pretepanju, so jih odvedli v gozd in jih pobili s krampom.

Pobijal in glavni krvnik je bil *Trost Rado* iz Polja, takrat študent prava, sin bivšega nadučitelja iz D.M. v Polju.

Ata ni slutil, da so mamó že ubili in je zato trdno upal, da se bo vrnila. Zato se tudi ni umaknil iz Zgornjega Kašlja, kar so mu nekateri prigovarjali. Prvi dan po ugrabitvi mame so stražili našo hišo nekateri fantje. Ravno tisti dan pa je ata naročil fantom, da ni treba več stražiti.

In prav to noč od 6. na 7. avgust so partizani obkolili hišo, blizu polnoči.

Iz drvarnice so vzeli sekiro in začeli razbijati vrata. Ata je bil sam z nami, štirimi otroci.

Že so razbili vrata in prišli na verando. Ata je hitro zaprl nas otroke v spalnico, sam pa zbežal na podsrešje.

Partizani so ga vabili naj pride dol, da imajo mamó zunaj in, da bo podpisal nekakšno pogodbo, da jo dobi nazaj. Ker ni hotel dol in jim grozil, da jih pobije z bombami, so vdrli v spalnico, pograbili nas prestrašene in jokajoče otroke in nas napodili pred seboj proti podstrešju ter vpili: "Kar vrzi bombe, najprej boš pobil svoje otroke.

Ko je ata videl, da smo otroci na stopnjicah za nami pa partizani, je rekel da pride dol, le otroke naj mu pustijo pri miru.

Tako so ga dobili. Med pretepom in brcami so mu zvezali roke.

Vse to je vodil partizan Gogala Franc, študent iz D.M. v Polju.

Gogala me je vprašal če ga poznam pa sem mu odgovoril da ga poznam. Takoj so tudi mene privezali k očetovi roki in so oba skupaj odvedli.

Ostale otroke pa so pustili v hiši brez vrat, jokajoče in kličoče: „Mami, ati“.

Proti jutru smo prispeli v "šolski logor" blizu vasi Javor. Vrgli so naju v šotor in zastražili. Cel dan so hodili gledat ata, ga spraševali in sramotili. Bili so sami znani, domačini. Če pa je ata vprašal kje je njegova žena mu je vsak odgovoril: "Na osvobojenem ozemlju."

Večkrat ga je prišel gledat tudi Avšič iz Sneberja, s katerim sta bila včasih dobra prijatelja; sedaj je bil poveljnik tega logorja.

Avšič ga je hotel prepričevati o pravilnosti njihove borbe in ciljev, nakar mu je ata ugovarjal in tako se je vnela divja debata, tako da so prišli drugi partizani gledat kaj se dogaja. Potem ga je ata vprašal kje imajo Milka Cankarja (ki so ga ugrabili maja), pa mu je Avšič pokazal z roko in rekel: "Tamle pol metra pod zemljo" in odšel iz šotora.

Zvečer so naju odvedli v drug šotor na zaslišanje. Zasliševal ga je *Simčič*, partizansko ime Marko, pravnik, poročen s hčerko dr. Jenkota iz D.M. v Polju.

Simčič je ata obtožil veleizdaje in ga zmerjal z izdajalcem.

Ata mu ni bil tiho in mu je odgovarjal, da nimajo samo komunisti

Ata in mama

pravice organizirati upora proti okupatorju.

Simčič je zasmehoval ata tudi zaradi vere, papeža, da se vdinjajo fašizmu in mu služijo, pa ga je zavrnil ata z odločnostjo in mu naštel umore, ki so jih zagrešili po okolici, zaradi krivih obtožb. Simčiča je razjelo da ga je začel pretepati. Jaz sem začel jokati in prositi za očeta, nakar je še mene skloftal in me dal odvesti nazaj v šotor.

Ko so čez čas privedli ata vsega pretepenega in krvavega se je stisnil k meni in se milo zjokal.

Povedal mi je, da so najbrže mamó že ubili in da bodo gotovo tudi njega. Naročal mi je naj pazim na mlajše in, da naj bomo vedno prijatelji, in da naj molimo za oba.

Mislil je, da bodo mene izpustili. Tako sva prebila noč.

Poskušala sva moliti, pa misva mogla.

Proti jutru so prišli po ata. Jaz sem se ga oklenil, pa so me s silo odtrgali.

Oba sva jokala in se za vedno poslovila.

Čez dan sem videl nekega partizana z očetovim suknjičem in klobukom.

Kakor se je pozneje izvedelo (povedal je pribegli partizan), so ata privezali na vejo drevesa in ga z nožem zabodli. Ko le ni mogel umreti, so mu pognali kroglo v glavo.

Z nožem ga je prvi od zadaj zabodel Avšič, potem Simčič in še Gogala. (Avšiča so pozneje sami partizani ustrelili.)

Čez eno leto so atovo truplo našli vaški stražarji in ga prepeljali na pokopališče v D.M. v Polju. Za mamó pa se še danes ne ve kje je zasuta.

Mene so partizani odgnali proti Kočevskemu rogu in mi rekli da bom dobil mamó in očeta. To skupino je vodil skozi do Smuke na Kočevskem Gogala Franc. Tam so me vtaknili v delavski bataljon. Ko je prišla italjanska ofenziva sem padel v zasedo skupaj s petimi partizani, domačini. Vseh pet je obležalo mrtvih, jaz pa s prestreljenimi nogami. Italijani so me najprej hoteli ustreliti, ko pa so videli, da sem še otrok so me pustili. Naložili so me na avto in odpeljali v Kočevje, v vojaško bolnico. Ko sem ozdravel sem šel lahko domov.

Mame in ate pa nisem videl nikoli več...

Branko

Gradivo k Turjaku

Karel Mauser:

Osebnost bi mogel dati pripombe k nekaterim stvarim, ki se tičejo Turjaka. Ni razloženo zakaj čete vaških stražarjev niso smele napasti prvih partizanskih čet, ko so prišle.

Mirno so pustile, da se je sovražnik utrdil.

Vaški stražarji smo bili prepričeni - ne vedoč za Grčarice - da je premirje s partizani doseženo posebno še, ker predno smo šli na Turjak v št. Jurju, je bilo razmerje skoro normalno med vaškimi stražami in partizani.

Te čete vaških stražarjev, zlasti prva četa dobrepoljske posadke ni bila še v gradu v nedeljo zvečer, temveč je prenočila na pristavi, na koncu vasi.

Zjutraj pa je bila borba s partizani na cesti, ki je peljala proti Velikim Laščam, blizu vasi Rašica. Ko je padel poročnik Bambič, so vsi vaški stražarji prodrli do ceste in pognali partizane proti Rašici.

Ko se je grad predal je bilo v ambulanti, kakor se jaz spominjam 36 ranjencev. Od teh je bil eden partizanski, ki je ležal med domobranskimi ranjenci. In eden, starejši človek, ki je bil doma od od Fare pri Kolpi, pisal se

je Zidar in je umrl že v ponedeljek zvečer.

Ranjen je bil v tisti borbi na cesti proti Velikim Laščam. Bil je neoborožen. Pripovedoval mi je, da so ga mobilizirali partizani dober teden prej.

Vse neoborožene in nezanesljive so pri borbi porinili v ospredje. Bil je od težke mine smrtno zadet in ker sem mislil, da bo umrl, sem si zapisal njegovo ime, da bi sporočil smrt ženi in družini.

V knjigi stoji, da sta pri ranjencih ostala Sitar in dr. Kožub. To ne drži. Dr. Kožub je takoj ob predaji moral oditi, spisek ranjencev pa je izročil bogoslovcu Mrvarju in meni s pripombo, da so ranjenci po haaških zakonih zaščiteni in se jim ne more nič zgoditi.

Ko so partizani prišli v grad, so najprej upraševali po tistih, ki so bili pri mitraljezih.

Komandant Kadunc je bil tedaj že blizu smrti. Ležal je na nosilih.

Ker je imel prestreljeno hrbtenico je bil docela paraliziran. Govoril je čisto tih in me še prosil za vodo. Tedaj so partizani svojega ranjenca vzeli v oskrbo, naši pa so ostali, razen Hrena Ludvika, ki se je na čudežen način rešil.

Ranjence so vse pobili... Jože Jarič se je na nepojasnen način zamudil še v gornjem delu gradu in verjetno sploh ni vedel, da se je grad že povsem predal. Prišel je na stopnjice, tam kjer je bil vodnjak. Ko sem se obrnil sem videl, da ne razume, kaj se je zgodilo.

Tedaj je partizanka na vhodu snela puško in ga čez dvorišče ubila.

Turjak med borbo

Emil Cof:

Prepričan sem, da bi se le redkokateri oficir branil stopiti v vaško stražo, če bi bil tja poslan z zaupnimi navodili, iz katereih bi videl, da tudi tako opravlja svojo dolžnost v soglasju s prisegom.

Prepričan sem, da bi bilo sodelovanje med vaškimi stražarji in četniki vzajemno, koordinirano.

Veliko boljše bi bilo, če bi vsem poveljevali poklicni oficirji, in ne bi prišlo do grčarske tragedije, ker bi vaški stražarji pod strokovnim poveljstvom gotovo padli v hrbet partizanom, ki so obkoljevali Grčarice.

Še manj pa bi prišlo do turjaške tragedije, ker si kratko malo na morem zamisliti strokovno izobraženega poveljnika, ki bi se sredi 20. stoletja zaprl za zidove srednjeveškega gradu.

Tine Debeljak:

Gospa dr. Kožubova je v grozi, strahu in bridki žalosti nosila pod srcem zadni živi sad svojega mrtvega moža. Ko je rodila hčerko, je dobila angelsko lepo punčko - z mrtvima nožicama.

Vedno sem v teh mrtvih nožicah gledal inkarnirani bolestni krč matere ob smrti moža in očeta, turjaški strel, ki je poleg očetovega srca strl tudi še nerojeni hčerki nožice...

Rasla je v neizmerni materini ljubezni in njeni žalosti, v skrbi očetovih tovarišev in vseh prijateljev...

Deklica z nebeškimi očmi... žalostnimi očmi... do četrtega leta, ko je po 22 plučnicah, ki jih je pretrpela v tej mladosti, zaradi bromosti umrla.

Najnežnejši cvet na grob turjaških razvalin iz tragičnega ljubljanskega zaledja.

Franc Grum:

...med tem so komunisti privlekli v borbo Lahe s tanki in so se skušali približati v neposredno bližino gradu, so začeli pošiljati pozive na predajo, na katero ni nihče mislil.

Borba se je nadaljevala in postajala vedno srditejša. Mogočni zidovi so se rušili pod italjanskimi tankovskimi topovi. Zmanjkovalo je hrane, posebno vode in položaj je bil hudo kritičen, todo borba se je nadaljevala vse do nedelje, 19. sept.

Tisto usodno nedeljo, ko je bilo že prepozno misliti na kakršno koli pomoč, prepozno misliti ali celo izvesti izpad - ranjencev in mrtvih je bilo veliko, se je ob 1. uri in 20. minut posadka predala na predlog poveljnikov.

Mnogi borci so jokali in predno so se predali na dano partizansko obljubo o amnestiji so zbrani v gradu položili prisego:

"Če bi sovražnik, naš brat, tudi sedaj prelomil slovesno dano besedo o amnestiji in bi se komu med nami skrivil las, tedaj prisegamo pri vsemogočnemu Bogu, da se bomo tisti, ki bomo ostali živi, kot eden dvignili in nadaljevali borbo proti verolomnemu sovražniku in ne bomo nikdar več verjeli njegovim obljubam:"

Junaki ali prisegate? "**Prisegamo!**" je zagrmelo v gradu.

Rudolf Žitnik:

Zgodovinska krivda zločinske komunistične partije Slovenije in OF je in ostane, da je v usodni jeseni leta 1943. onemogočila složen nastop Slovencev proti takratnim našim največjim nasprotnikom - proti Hitlerjevim nacistom.

Kakšen odpor bi lahko takrat Slovenci nudili in koliko bi tudi koristilo skupni zavezniški stvari, da ni bilo zabrbnega komunističnega noža v Grčaricah in Turjaku..

Ves komunistični tisk v domovini je še danes na delu, da prikrije svetu podlosti in zločine komunistične partije Slovenije. Ne more pa to pisanje spremeniti zgodovinskih dejstev. Ne more zatemniti slave hrabrih slovenskih sinov, ki so umirali mučeniške smrti za svobodo domovine in zmago zabodnih zaveznikov, ki so proti volji naroda in sami sebi v škodo vpostavili v domovini tiranijo.

Dr. Lojze Marinček:

Dejstvo je, da so se Italijani vdali v Jugoslaviji na osnovi nekega povelja, ki je gotovo vsebovalo navodilo komu naj se vdajo.

Da so italjansko predajo partizanom napačno tolmačili naši ljudje je razumljivo, da pa njenega pomena niso doumeli naši politični predstavniki je nerazumljivo, z drugo besedo, odpovedali so.

Iz vsega tega kar je sledilo po 8. septembru 1943, je namreč jasno, da je bil takrat zadnji čas za neko akcijo. Kakšna akcija je bila tedaj nujna? Protikomunistično politično vodstvo bi se moralo podati na teren in s tem odreči komunističnim predstavnikom argument, da samo oni predstavljajo silo, ki se bori proti okupatorju.

Do tega pa ni prišlo, ker zvesti svojemu prepričanju, "da še ni čas", ali pa čisto enostavno, da jih je bilo strah zunaj ljubljanskega bloka, so ostali "na varnem."

In tudi če so ostali v zavetju, da bi vsaj pripomogli, da se okrepijo ilegalni četniški odredi v Sloveniji.

Nič tega se ni zgodilo.

Odgovornost za vso kritiko pa nosijo ti predstavniki sami, s svojim nenehnim ponavljanjem, da **"so bili na vse pripravljeni, da so bili zavezniki povsem informirani o stanju v Sloveniji in, da smo imeli najboljše zveze."**

Nič tega ni bilo.

Tako govorjenje je bilo **neodgovorno**.

Stane Bitenc:

...Prosil sem stotnika Cerkenika, da se vrne na Turjak, da se reši uprašanje poveljstva. Govorila sva s Casarjem in me je isti rotil naj vztrajam na svojem stališču v pogledu poveljstva, ki pripada de facto stotniku Cerkeniku. (Nepa najstarejšemu po činu, ki je bil p. polkovnik Dežman.) Ker se stotnik ni pojavil na gradu, me je "Blatnik nagovoril," da sva šla skupaj na Zapotok. Na tem posvetu se je ugotovilo z vojaško-strateškega stališča, da je treba grad izprazniti in, da mora vsa vojska oditi v smeri proti Trstu, če se izkaže resničnost izkrcanja Angloamerikancev, če ne, proti Ljubljani, zasedeni po Nemcib. (!)

Po tem posvetu je Cerkenik poslal kurirja v grad Turjak s poveljem, da izpraznijo Turjak in z vso vojsko krenejo na Zapotok.

Kadunc, Žuraj, Perme in Kožub pa so ugotavljali zalogo hrane, količino orožja in streliva, vode, in debelino grajskega zidu in sklenili, da ostanejo v Turjaku in ga branijo.

Posadki v Turjaku je bila sporočena ura našega pokreta in signalni znak treh raket.

Ob napovedani uri - 23.30 je čelo kolone odšlo proti Ljubljani...

Zakaj proti Ljubljani?

Zakaj ne z vojsko 700 možmi udariti partizanom v hrbet na Turjaku?

Zakaj pustiti Turjaške borce same?

Zakaj, zakaj - - - ?

Pozdrav in poklon grčarskim junakom

Ivan Lavrih je napisal slavnostni govor ob priložnosti odkritja spominske plošče junakom v Mozlju. Ker se sam ni mogel udeležiti, je govor prebral Pavle Borštnik.

Kdo sem, ki tole pišem? Ime mi je Ivan Lavrih, upokojen župnik v Ameriki. Pa to res ni važno. Važno je to, da sem po vsej verjetnosti edini še živ, ki sem preživel skupaj z grčarskimi junaki, zapore v kočevskem gradu, slavni kočevski proces in taborišče v Medvedjeku, od koder sem pobegnil.

Zakaj sem jaz ostal živ? Morda zato, da vam danes povem resnico o grčarskih junakih, resnico, ki smo jo morali molčati 50 let. Omenjati njihova imena, ali iskati njihove grobove je bil zločin.

Moje prvo srečanje z grčarskimi junaki je bilo v Grčaricah samih en dan preje, predno je bil napad.

Koliko veselja in korajže je bilo v teh fantih. S kakšnim zanosom so mi pripovedovali da vsako uro pričakujejo okrepitev s srbskimi četniki, ki bodo prišli iz Like, vsaj 200 po številu.

Povedali so mi, kako je šel major Novak v Liko in je tam dobil zagotovilo od četniškega majorja Bjelovaca, da bo takoj odposlal okrepitev.

Nekateri grčarski poveljniki so v to verjeli, drugi pa so dvomili.

Srbski četniki so prišli do Srbskih Moravic, kjer so jih partizani napadli in onemogočili tako, da je ta okrepitev izpadla.

Drugo je bila borba sama. Partizani niso zavzeli Grčaric, kot se hvalijo. Zavzeli so jih italijanski topovi. Brez italijanske pomoči, bi Grčarice nikoli ne padle, čeprav je bilo v Grčaricah le okoli 150 četnikov.

Seveda partizanski zgodovinarji opisujejo padec Grčaric, kot eno največjih partizanskih zmag.

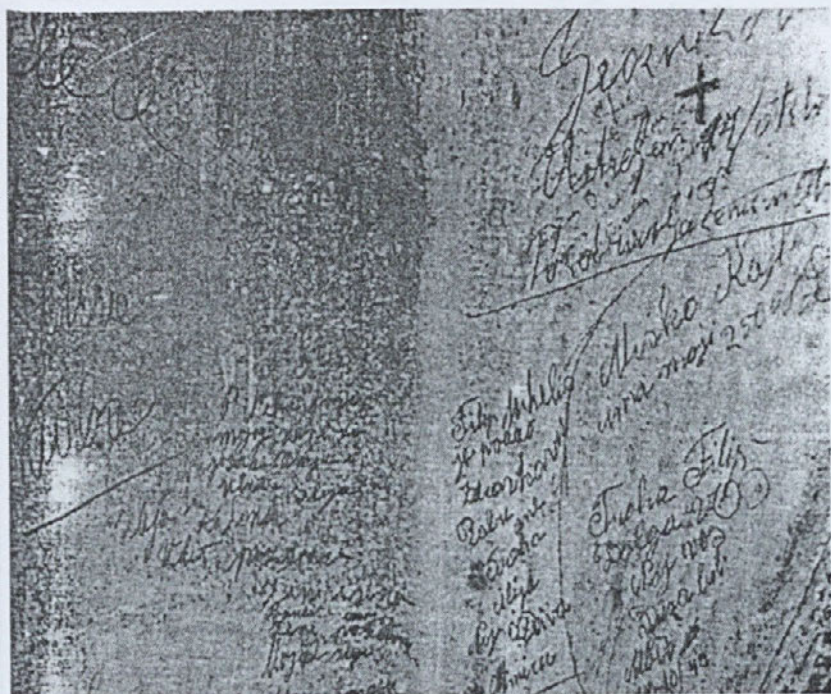
Zajete grčarske junake, so komunisti odpeljali zvezane z žico v kočevski grad.

Moje drugo srečenje s četniki je bilo v kočeskem gradu.

Mene so partizani namreč zajeli na Turjaku. Tudi Turjak je padel zaradi Prajerjeve izdaje in italjanskih topov, ki so 4. dni neprestano razbijali grajske zidove.

Po strabotnem pretepanju zasramovanju in pljuvanju v obraz, - terenke iz Lašč niso bile ljudje - so nas duhovnike in bogoslovce odpeljali z vlakom v Kočevje in nas zmetali v grajske zapore med četnike. Bogoslovce so po nekaj dneh odpeljali v stiški samostan, duhovniki: Malovrb France, Mavec Jaka in jaz pa smo ostali med četniki. Seveda notri je bil tudi njihov kurat Šinkar Tonček. Tako smo v smrtnih celicah doživljali strabote zaporov. Se sliši čudno, pa vendar je res, da sem najlepše dneve duhovnega življenja doživljal v ječi med četniki.

Res so bili dnevi fizičnega trpljenja, lakote pretepanja, zasramovanja, pljuvanja v obraz, dnevi smrti ne samo telesa ampak

Obtoženi so pisali na steni svoja imena

tudi duba. Vse so hoteli umoriti v nas.

Na drugi strani pa so bili dnevi ljubezni, pokore, odpuščanja spreobrnjenj.

Najlepše spovedi v svojem življenju sem imel v kočevskih zaporih.

Rudolf in Cigo in Tonček, se še spominjate. Koliko ljubezni in veselja je prišlo v duše teh na smrt obsojenih. Ko pride mir v dušo in se vrne božja ljubezen, tedaj se srce napolni z radostjo in veseljem.

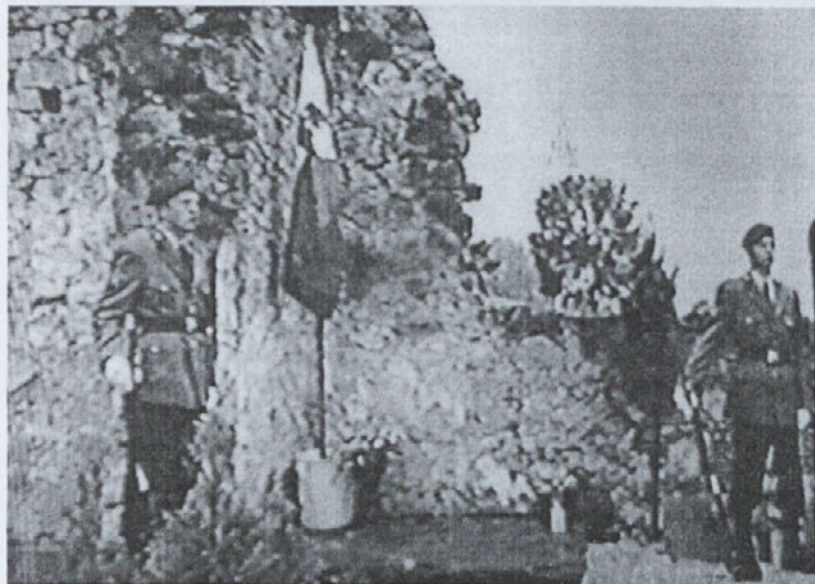
To so bili dnevi spoznavanja duš in človeške narave obsojenih na smrt. V trpljenju in smrtni senci človek pokaže kaj je.

Toliko ljubezni drug do drugega, toliko razumevanja, spoštovanja in pomoči, še nisem nikdar doživel v življenju.

Ko so vrgli Gabrijela Capudra vsega krvavega, pokritega z ranami v celico št.1, mu je Cigo rekel: "Jaz bom ustreljen, na pojej mojo čorbo morda ti bo to kaj pomagalo, lačen si."

In ta dva sta bila politično in ideološko daleč narazen. Smrt premosti vsa nasprotstva.

To so bili dnevi veselja in pesmi. Čeprav smo se komaj premikali od lakote in slabosti, peli smo in kako lepo. Kurat Tonček je vedno

Mozelj 2000

"čez" zapel:

"Polje, kdo bo tebe ljubil... Nmač čez izaro...Lipa zelenela je...

Komunisti so kleli in grozili, da bodo nas strli, pa se ni dalo.

To so bili dnevi spoznanja drug drugega. Ljudje vseh političnih strank in ideologij. Toda eno je bilo vsem skupno, neizmerna ljubezen do naroda in svobode. Bili so pripravljeni dati življenje za to.

Spoznali pa smo tudi, da so naši politični prepiri in nesloga mnogo zakrivili našo tragedijo v Grčaricah in Turjaku. Danes so vsi mrtvi. Sam sem ostal pri življenju in se sprašujem: Ali smo se kaj naučili od njihovih opominov?

To so bili dnevi v katerih smo ure in ure preživeli s svojimi družinami s svojimi prijatelji. Nikogar nismo osebno poznali in vendar smo si vse povedali o svojih otrocih, ženah, prijateljih. Saj se nismo v vsem ujemali, vendar smo se ljubili in spoštovali.

To so bili dnevi, ko smo v svojih željeh in pogovorih pojedli vse žgance in klobase in štrudeljne in pečene kokoši. Ure in ure smo se pogovarjali, kaj bi jedli če...

Koga bi povabili na pojedino če... kaj je boljše, pa ni bilo ničesar, samo grozna lakota in žeja.

Žrtve kočevskega „procesa“ v „sodni dvorani“

To so bili dnevi slavnega kočevskega procesa - največje farse, tragične komedije, narodne sramote, največji zločin in ostudna laž nad slovenskim narodom.

"Zločin"grčarskih junakov je bil ljubezen do naroda, domovine, vere in odklon komunistične laži. V komunističnem slovarju pa to pomeni: izdajalec.

In za to "izdajstvo" so darovali svoja življenja.

Kje ste danes sodniki: Kržišnik, Tominšek, Polak, Cetinski, Puc, Vodušek, Stante in Kraigher.

In kar ni bilo obsojenih na procesu jih je obsodil France Pirkovič-Čort z besedami: "Vsi ste izdajalci, vsi zaslužite smrt." In tako se je zgodilo.

Iz celice št.1 so poklicali sledeče: Marjan Strniša, PavelVošnar, MladenMilovanovič, AntonŠinkar, France Malovrh, Rudolf, Marinčič, Ivan Lisac, Ljubomir Konečnik, Marjan Končan, Drago Tomažič, Vladimir Kien, Jože Štepec, Franc Muren, Franc Mihelič, Gabriel Capuder in Viktor Habič.

V celici št.1 sem ostal sam. Obtoženci so pisali na stene svoja

Odkopavanje žrtev

imena, želje nasvete in dali na desetine naročil meni, če bom ostal pri življenju.

Predno so odšli na hodnik smo skupno zapeli: "Slovenec sem" nato pa še "Kristus kraljuj" in pokončno so odšli iz celice.

Kurat Tonček je vprašal partizana: "Kdo me bo utsrelil." Pa je partizan odgovoril: "Jaz, budič beli."

"Na vzemi moje nove gojzarje, da se boš tako vsaj kedaj spomnil belega budiča. In Toček je šel bos v smrt..."

Ta žalostna zgodba se je ponavljala uro za uro, noč za nočjo. Ob desetih, ob polnoči, ob dveh so vezali nove žrtve in jih gonili v smrt.

Nobenega procesa, nobene obtožbe, nobene porote, samo čortove besede: "Vsi zaslužite smrt." Pravilo komunističnega procesualnega prava.

Od vseh v gradu nas je ostalo samo 45. Nas so zvezane odpeljali preko Grčaric v Medvedjek, kjer sem jaz z drugimi tremi pobegnili. Iz Medvedjeka so jih gonili na Slevnico kjer so jih postrelili. Tak je bil konec grčarskih junakov.

Naj ponovim, da kočevski proces nima prav nobene zakonske podlage. Bil je samo orodje v rokah revolucije kateri prvi namen je bil uničiti svoje idejne in politične nasprotnike. Zato kočevski proces ni nikakšen sodni postopek ampak krut zločin nad slovenskim narodom. S tem procesom komunisti niso hoteli ubijati samo ljudi, ampak tudi brepenenje po svobodi, po neodvisnosti, po svobodni Sloveniji. Hoteli so uničiti dušo in identiteto slovenskega naroda in narediti Slovence sužnje komunistične partije. njihov namen je bil samo eden: Revolucija in smrt vsem nasprotnikom.

Petdeset let je že preteklo od onih strašnih kočevskih dni. Petdeset let smo morali molčati o strašnem kočevskem zločinu. Petdeset let so morali biti grobovi naših junakov pozabljeni.

Za petdeset letnico pa ste se zbrali, da postavite tem žrtvam spomenik priznanja in hvaležnosti za njihovo žrtev. Komunisti so bili prepričani, da bo strel v tilnik končal njihova življenja.

Danes so ustali iz svojih grobov in njihova imena so vklesana v marmor v večen spomin narodu in zgodovini.

Grčarski junaki so dali največ kar so imeli - svoja življenja, da bi

narod živel.

Zločinski komunizem se je zrušil, vaša ideja svobode, demokracije in človečanskih pravic pa živi. In vaša imena vklesana v marmor so porok, da ta ideja ne bo nikdar umrla.

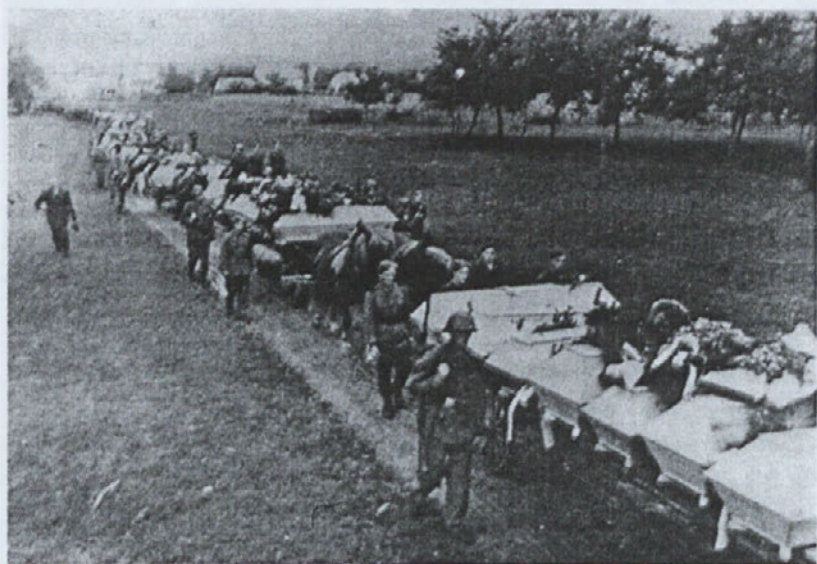
Ta skromni spomenik naj bo vam v zabvalo, nam pa v opomin. nikdar več vojne, nikdar več nasedanje komunističnim lažem, nikdar več nesoglasja v demokratičnem taboru.

Ta spomenik naj bo v trajen spomin, da temelj naše bodoče Slovenije je v ljubezni, odpuščanju, priznanju krivic in obžalovanju, predvsem pa v sodelovanju vseh v skupni, svobodni Sloveniji!

S slovenskim pozdravom

Ivan Lavrih

*Slava in večni spomin junakom
Grčaric in Turjaka*

Prevoz žrtev pobitih v Jelendolu

Deset pripomb k odgovorom predsednika Zveze zgodovinskih društev Slovenije Slovenska zgodovina

(Mag. 17./ 2001 vprašanja: Ivan Puc.)

Zveza zgodovinskih društev je pripravila posvet z naslovom *Šestdeset let od začetka druge svetovne vojne na Slovenskem*. Posvet je postregel z nekaterimi doslej iz ust zgodovinarjev le malokrat slišanimi interpretacijami. Med drugim je bilo slišati, da med drugo svetovno vojno ni šlo za narodnoosvobodilni boj ampak za revolucijo in zlorabo oblasti.

Predsednik Milan Kučan, ki je bil pokrovitelj posveta, naj bi bil zato posvet predčasno zapustil.

Na posvetu, na katerem so nastopili tako zgodovinarji, ki zagovarjajo partijsko zgodovino, kot mlajša generacija zgodovinarjev, ki so prepričani da je slovensko medvojno in povojno obdobje vse prej kot to, kar nam prikazuje uradna zgodovina.

Za uvod: predsednik društev ugotavlja, da na nedavnem simpoziju, ni bila izrečena zadnja beseda. Zanimivo in neverjetno, da slovenski zgodovinarji po 50 letnem delu še vedno niso našli odgovorov na vprašanje, kako je potekala slovenska zgodovina od leta 1941 naprej. Ali so morda preslabo plačani? Ali pa jih nekdo ves čas zavira? Kako vrednotiti trditev „tovariša“ **Milana Kučana**, da morajo biti zgodovinarji "vojaki revolucije"?

Ex-preds. Dr. St. Granda: Zgodovinarjem manjka poguma! Če je to res, in marsikaj kaže, da je, potem gre vprašanje na naslov tov. Milana Kučana: zakaj je partija, ki je ustvarjala socializem (a) samoupravni, b) z licem človeka, ustrahovala svoje vojake revolucije? Brez šale, kako je nastal strah zgodovinarjev? Podrobna raziskava bo potrebna!

Novi predednik dr. J. Perovšek pa ob tem vprašanju ugotavlja, "da nam ne manjka spoznavnega poguma..." temveč manjka nam "...izpovedni pogum"! Posledice socializma? Tako daleč ste nas partijci spravili. Lepa reč, ali ne?!

Perovšek pravi: pri nas ni tabujev! Mi bomo nadaljevali z raziskovanjem in bomo vnovično ocenjevali!... Le kdaj bodo dokočno ugotovili, npr. Zakaj

sodi Slovenija šele te dni domobranca Vinka Levstika iz Gorice? Zares, zakaj šele po 50 -ih letih?

Vprašanje Ivana Puca: "Torej verjamete, da se bo kmalu izoblikoval objektivni in strokoven pogled (!) na vprašanja preteklosti?"

Zgodovinar odgovori: "To je strokovna in moralna dolžnost zgodovinarjev!" Če ne, bomo zgodovinsko zaostali. Iščemo nova spoznanja! In mi stopnjujemo razvoj zgodovinopisja.

Premišljuje: kako gre to, stopnjujejo se šele pol stoletja kasneje, kaj in kdo jih je doslej zadrževal? Partija ali lastna nesposobnost?

Vprašanje: Rekli ste, da bo potrebno potegniti črto in priti do objektivnih, izčiščenih strokovnih ocen. Torej je treba razpravo nekako le skleniti, in ne le spodbujati?

Mnenje: Ko meni sam predsednik zgodovinarjev dr. Jurij Perovšek, da je potrebno potegniti črto, se vsakdo sprašuje, kaj naj ta črta pomeni? Ali je res naša armada zgodovinarjev ves čas spala? Ali ni iskala virov in vzrokov slovenskega dogajanja pred, med in po vojni? Zakaj jih sploh tako dobro plačujemo? Ali so slovenski zgodovinarji res samo slavitelji komunistične oblasti, brez obzira na resnico? Narod bi moral zahtevati račun in resnico, vendar on molči. Zadovoljuje se z mitom herojstva, ki ga ni bilo. In zgodovinarji mu pritrjujejo prevaro.

„Jelenca“, Hrastniški hrib. Tudi tu je množični grob domobrancev.

Perovšek dobesedno: "Zgodovinarji pač sporna vprašanja razčiščujejo, da se lahko rešimo bremena druge svetovne vojne, ki je usodno razklala Slovence."

Logična vprašanja Ivana Puca: "Katera so nepojansjena vprašanja druge svetovne vojne?"

Nejasen odgovor predsednika: "...če se sprehodim (!) kar po temah simpozija (Na Viču, letos)...bonapartizma (!) znotraj narodno osvobodilnega gibanja, ki ga je partija sredi vojne udejanila z dolomitsko izjavo, in si prilastila NOB..."

To ni noben odgovor!

Zgodovinarica dr. Tamara Grieser je na simpoziju ugotovila jasno in dokumentirano: KPS je že v septembru leta 1941 "monopolizirala" upor OF samo v svojo korist, vendar slovensko zgodovino molči in noče postaviti resnice na pravo mesto! Povejte, zakaj ne?

Vprašalec se je dalje trudil najti jasen odgovor, vendar predsednik se dalje izgovarja z neverjetno zvitostjo, glejte: Na sledeče vprašanje, kdo in kdaj je prestopil rubikon obračunavanja in uporabil realno nasilje, odgovarja on: to se je zgodilo v času okupacije, ki je sprostila vse slabo v človeku! Krivec torej ni politika komunistične partije - KPS - marveč "vse slabo v človeku"! Neverjetno filozofska ugotovitev! Slovenski narod se je medsebojno pobijal, ker je vse slabo v človeku zmagalo! Torej ni zmagala "plemenita zgodovina" KPS nad fašisti etc., marveč vse slabo v človeku"!!

Končujem svojo kritično premišljevanje o delovanju zgodovinarjev. V korist jasne slovenske zgodovine bi se moralo izcimiti nekaj zgodovinskega: izjava, da so bili med in po vojni dejavni zločinski dejavniki. Da je KPS tista, ki je bila zločinska. Nič ne pomaga, do takšnega sklepa bomo še prišli. Trenutno še molčijo zgodovinarji, ker se bojijo za svoje službe. Gospod Kučan še lahko zadržuje tek zgodovine.

SRAMOTA slovenskega sodišča

Domobranca Vinka Levstika je to sodišče obsodilo na 12 let zapora, ker je pred 57. leti ustrelil pobegla partizana.

Partizanski klavci in morilci, vsi člani SKOJ-a, VOSA in OZNE, pa uživajo medalje in vse privilegije.

DO KDAJ ŠE !!?

Spoštovani g. Urednik!

Prilagam Vam ambiciozen projekt za majhno spremembo slovenske zastave.

Neke vrste na pol narejena pot je, ko smo po devinkulaciji z Yugo-republiko "iznašli" nov slovenski grb in ga "potlačili" v našo zastavo, bi morali takrat tudi spremeniti pozicijo barv. To se pravi, spoštovati naše tradicionalne barve, ampak v drugi konfiguraciji.

Na ta način bi se nam posrečilo izogniti se tistih razlaganj in nesporazumov v razlikah od drugih enakih ali samo malo različnih zastav.

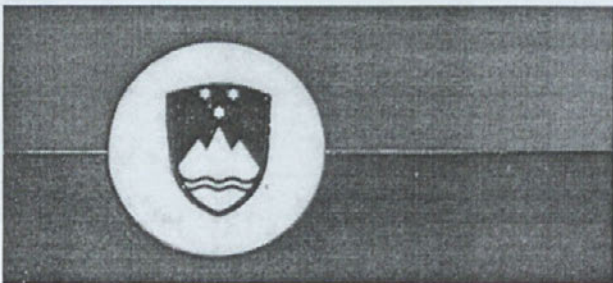
Izven tega pa bi beli krog tudi predstavljal vesoljnost, v kateri je obsegan naš grb z vso njegovo bogato simbolizacijo.

Ali je možno, da bi se lotili spremeniti pozicijo bele barve naše zastave?

Edini način, ki se mi zdi pozitiven in mogoč temelji na tem, da se sproži razprava, razgovor v slovenskih medijih, ter se na ta način "sondira" viabiliteta tega predloga.

Prisrčne pozdrave

Tone Šproc.

Spomini domobranca Janeza Kokalja

(Nadaljevanje)

Morda je bila ura 8 zjutraj, ko so partizani začeli odpirati vagon. Takrat se je začel naš križev pot!

Če je groza to, da te bo doseglo sto, dvesto rok grozečih s koli, palicani, noži, biči in puškinimi kopiti med heronskimi kriki psovk, groženj, in kletev matere, Boga in Marije in biti vsak sam, brez zavetja in moči, - potem je bila groza.

Najraje bi se vsi nagnetli v kote vagonov, da bi se skrili pa se ni dalo. Najbolj neučakani so se povzpeli do izboda in udarjali vse vkrižem. Skakali smo iz vagonov se poganjali in padali, ker so nam nastavljali noge, da so lažje udarjali, brcali in vlekli za lase. Bilo je strah in groza...

Uravnali so nas v štiri stope pred postajo. Potem so nam poveljevali poljubljati "zemljo slovensko", kot, da bi bili partizani zavedni narodnjaki, pa so bili ubogi boljševiski sužnji.

Pred nas je stopil partizan, ki je imel na čelu srp in kladivo v rdeči zvezdi in velel: "Oficirji in pod-oficirji naprej. "Nastala je tišina pred neurjem.

Morda so pretekle sekunde, dolge kot večnost in -stopil je naprej, potem drugi, tretji, deset, dvajset.

Tisti s srpom in kladivom je šel ob vrsti in sam izbiral oficirje in podoficirje...

Potem je sledilo drugo dejanje brutalnosti, ki ga je težko opisati.

Če je brutalnost v udarcih s puškinimi kopiti, koli, opasači in brcami, med psovkami, kletvijo in lažnim poniževanjem, potem sem nakazal senco tega, kar so bili deležni naši oficirji in podoficirji in vsi tisti, ki jih je oni- s srpom in kladivom na čelu, izbral.

Ko smo opravili prvo dejanje, krvavega teatra, so nas pognali skozi mesto. Močno zastražene, peš in na konjih so nas poganjale straže, z udarci, brcami, kletvijo in zmerjanjem.

"Mi smo izdajalci in morilci slovenskega naroda," so od nas zabtevali, da vpijemo po mestnih cestah, sužni sovjetske tiranije in krvniki trpečega naroda.

Na tleh se je zvijal domobranec, ki ga je podrl partizan s konjem, spoznal sem ga, bil je z naše, domžalske postojanke, doma blizu

Kamnika in Tomaž mu je bilo ime. Najbrže je končal kar tam na cesti.

Po kakih štirih urah pretepanja in poniževanj smo prišli v Tebarje.

Pri vходу znotraj taborišča je bil velik kup nabrbtnikov, kamor smo morali tudi mi odložiti vse, kar je kdo prinesel s seboj.

Tam so partizani vsakega posebej preiskali in kdor si je drznil zadržati še kako svetinjico ali prstan je bil surovo pretepen.

"Če bomo pri kom še kaj našli, bo takoj ustreljen."

Pobirali so tudi dobre čevlje in celo vezalke. Jaz sem svoje čevlje prerezal, za vsak slučaj, že v Slovenj Gradcu.

Dobro uro pa prihodu v Tebarje je neki partizan zagledal domobranca, s katerim sta bila nekoč skupaj pri partizanib. Poklical ga je, opsoval in oklofotal ter mu obljubil žalosten konec. Potem mu je ukazal, da pokliče iz vrste vse domobrance, ki jih pozna iz Domžalske, Šentviške, in Dolske postojanke. Fant je poznal tudi mene in tako sem se znašel v skupini tridesetih ali petintridesetih domobrancev, ki smo stali posebej in so nam začeli vezati roke na brbtih Med tem, ko so nas vezali, je nek drug partizan odkril znanega domobranca iz naše postojanke. Ukazal mu je sleči suknjič in blače. Nato ga je obkrožilo šest partizanov z bikovkami in ga začeli pretepati, da je bilo groza gledati. Konca nisem dočakal, ker so nas odgnali proti vrodu v "klet". Tam so nas že čakali drugi partizani in pregledovali vezi. Ob vrodu v klet, ki so ji rekli "bunker" sta stala druga dva partizana s kolom v rokah. Stopnjic, ki so vodile v to klet, nobeden domobranec ni prestopil, kajti udarci s kolom po brbtu so bili tako silni, da je vsak kar odletel na dnu kleti.

Ko sem se znašel v napol temnem prostoru, se je izluščilo iz teme ob sten, nekaj groznega. Morda deset metrov proč, obešeni za noge z glavo navzdol, bosí v srajcab in blačab, so viseli kot zaklana živina v mesnici, negibni in brez glasu, pod njimi pa velika mlaka krvi.

Moj Bog! -- -- Ali je mogoče, - domobranci...

Strmel sem kot v morečo prikazen -- --

Ko so se oči privadile temi, sem zagledal krvava razrezana lica in čela in razbite čeljusti ki so komaj slišno prosile: "Moj Bog, reši nas!"

In vendar so bili še živi.

Ivan Korošec mi je pripovedoval, da je videl, ko so partizani čez nekaj dni pripeljali iz kleti domobranske oficirje in podoficirje, ki so bili podobni momijam, vsi v povojih. Nekaj časa so jih pustili na zgornjem dvorišču, kot bi jih razkazovali jetnikom iz "C" skupine. Ko jim je sonce izsušilo poslednje moči, jih je partizan odvedel za barako, misleč, da gredo v bolnico. Čez nekaj časa pa je rafal strojnice

udaril za barako...

Ne vem kako dolgo sem bil v kleti tisto popoldne. morda štiri ure. Ves čas smo molili rožni venec in se pripravljali na smrt. Roke sem imel tako močno zvezane, da jib sploh nisem čutil, otekale so mi.

Proti večeru pa se je prikazal v kleti mlad partizanski oficir. Vstal sem in ga prosil: "Tovariš ali vas smem nekaj prositi?"

"Labko", mi je odvrnil.

"Ali bi mi hoteli žico malo zrabljati, ker že ne čutim več rok."

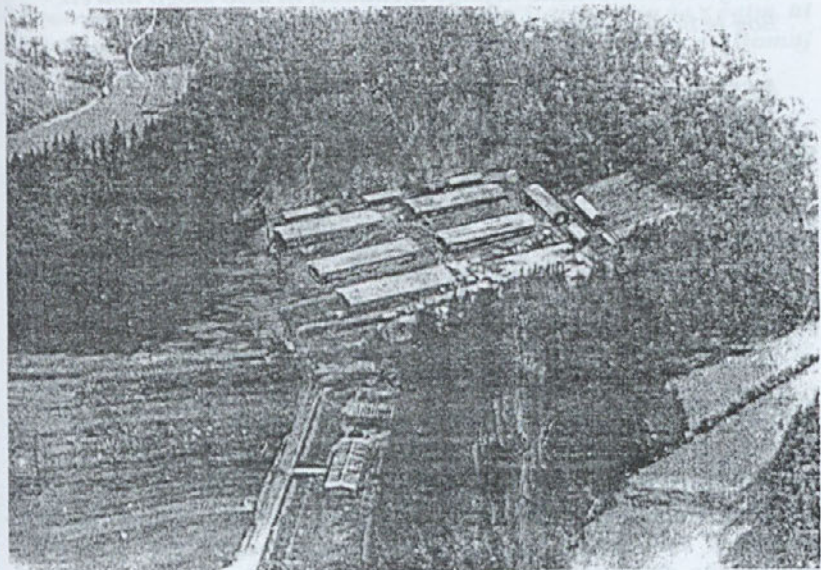
Malo je pomislil, nato pa me je vprašal: "koliko si star, kje si bil pri domobrancib, kaj si delal?"

Odgovoril sem mu: "Sedemnanjst let imam. Bil sem kuratov purš v Domžalab."

Poklical je stražarja, in mu ukazal: "Razveži ga!"

Medtem ko me je stražar razvezoval, je vstal še en drug mladoletnik in še eden, ki ni bil mladoleten. Tudi ta dva je ukazal, da jib stražar razveže.

Iz kleti je oficir vse tri peljal v kuhinjo, nam postregel s krožnikom jube in koščkom kruha. Od tu nas je odpeljal v barako za mladoletne. Še isti večer, že pozno, nam je prinesel koščke kruha, v deko zavite in

Teharje

nam zabičal, da moramo biti tibo.

Sedaj sem ga prosil še za brata, ki je bil v baraki "B", da bi ga pripeljal sem, pa mi je odgovoril, da je to nemogoče.

Po tistem večeru tega dobrega partizana nisem videl nikoli več.

Ali mi ga je poslal moj ata, mučenec..?

Če bočete vedeti, kaj se je zgodilo z mojimi sotrpini Domžalskimi, Št. Viškimi in Dolskimi fanti v kleti, vam povem, da so jih še isti večer postrelili.

Ko je enajst domobrancev 21. junija na dan sv. Alojzija jurišala na stražarja in pobegnila iz taborišča, ki je bilo hermetično zaprto, lahko pravimo, da je bil čudež, ali pa tudi ne. Toda povejte mi, kako bi se dalo iz tri metre visokega ograjenca - arene, (ker se ni dalo, so tisti večer v šodru našli trikotni pilo (!) in prepilili v mreži luknjo). Kako bi se dalo nato s kamenjem mimo stražarja na tleh in na stolpu, čez visoko in široko bodečo žico, močno razsvetljeno, ob rafalnih mitraljezov in brzostrelk, in to ne skrivno, tibo, temveč z močnim vpitjem juriša, kako bi se dalo preskočiti bodečo žico in doseči temni gozd?

Bilo je samomorilsko dejanje ujetnikov, ki niso mogli umreti.

Bog je hotel in se je dalo...

Mi za kazen en dan nismo dobili nobene brane.

Lagali so nam: "Vse budiče smo ujeli in jih pobili." Mi pa smo vedeli, da to ni res.

Nek moj sovaščan, družinski oče treh otrok, se je poleg mene nenadoma zgrudil na tla. Ko sem ga pogledal je bil mrtev. Po kratkem pomisleku in Očenašu zanj, sem se partizanu ponudil, da ga pomagam odnesti iz taborišča. Ko sva ga položila v jarek, sem ga hotel samo malo popraviti v lepšo lego, pa se je zadr: "Takoj izgini ven, če ne boš še ti ostal v jami."

Slišal sem, da nekateri fantje za košček kruba bodijo partizanom pospravljat v njihovo taborišče. Čez nekaj dni sem tudi jaz z nekim fantom poizkusil srečo. Že zgodaj zjutraj sva se zglasila na določenem mestu. In v čem je bilo najino delo? Vse dopoldne sva se morala plaziti po trebuhu in z usti pobirati papirčke in cigaretne ogorke po taborišču.

Ne vem zakaj, med tem, ko smo v vrsti korakali za menažo, so nam partizani ukazali da pojemo domobranske pesmi. Peli smo tako navdušeno da so se Tebarje tresle. Čeprav izstradani, ponižani in polni uši smo peli s ponosom..Tega ne bom nikoli pozabil.

Včasih so nas mladoletne, nagnali, da smo morali v breg nositi težke blode med tem ko so nas zafrkavali in pretepali. Ko smo blod z veliko mujo prinesli na vrh, so ga zvalili po bregu navzdol in morali smo znova ponj.

Veliko mladoletnih domobrancev je dobilo bolezen škorbut. To je bolezen, ko se ognobjijo vse čeljusti in izpadejo zobje. Vse te boleznici so namenoma povzročali partizani. Spomnim se kako je bila velika umazana luža pod oknom kubinje. Partizani so v to zeleno lužo metali koščke kruha in se smejali, ko so se domobranci, že popolnoma izstradani, metali v to lužo in iskali koščke kruha.

Bilo je en dan, ko so prišli iskat nekaj domobrancev, da so šli pospravljat skladišče. Ko so se vračali so jih pregledali, in pri enem fantu dobili nekaj fižola v žepu. Takoj so nas poklicali v zbor in fanta pred vsemi ustrelili.

"Da boste videli, kako smo mi poštenei..."

In kaj je bilo z domobranci v areni? Vsak večer so jih vezali in nakladali; da prav za našo barako. Seveda smo jih mogli opazovati samo skozi špranje. Vezali so jih po štiri in s hrbti skupaj. Neko noč bilo je že pozno sem med njimi spoznal brata Franceta, ki je bil zvezan z bratranecem Andrejem Rodetom, Lojzetom Staribom in še z enim, ki ga nisem poznal. V tišini, brez besed, tesno zvezani da so komaj stopicali, so šli na kamijon.

V začetku julija so me skupno poklicali v partizansko pisarno zunaj taborišča. V sobi je sedel partizanski oficir ob štiri literski steklenici vina. Vidno okajen je poklical vsakega po imenu in mu prebral obsodbo zaradi domobranstva.

Meni je bilo prisojenih 18 mesecev prisilnega dela in tri leta izguba državljanskih pravic.

1. avgusta leta 1945 zvečer smo se morali zbrati v zbor. Klicali so imena treh domobrancev, med njimi tudi mojega. Bratranec mi je dejal: "Janez kličejo te, domov boš šel."

"Ja Nace, v večno domovino." Vsak večer smo mladoletni dobivali ob isti uri košček kruha. Tudi ta večer sem ga dobil. A ni bilo časa, da bi ga pojedel. Vsem trem so zvezali roke na hrbtu, nas zagnali na tovornjak, ki je odpelja neznanu noč. Vsak od nas si je mislil: Zdaj je pa konec."

(Konec prihodnjič)

Emigracija 1945 - ?

IX

List gore naše blazni ogenj pali,
vihar čez svod žareče sle pošilja
ogorkov se žarečih, izruvanih,
strupeni ogenj nov požar vžiga.

Prgišče zrnja palo je ob strani,
v plamen se je razgorela iskra
iz žolčnih kapelj z zrnjem zaostalih,
še zadnja sled domače grude umira.

Pred ognjem so golobje razbežali
iz toplih gnezd domačih. Dim požiga
s strupenim tlenjem ubežno jato mami.

V obeh očeh skeleča pekočina,
iz prs hropečih gnev se trga strastni
nad brata brat nož Kajnov slepo dviga.

X

Nad brata brat nož Kajnov slepo dviga.
Tu trop hijen po sli pohlepni gnani,
drgetajoča slast krvi jih tira
meso kipeče trgat z ran zadanih.

Osladni smeh jim lesk pohlepni skriva,
reže zobje se v pozdrav izdajalski.
iz žrela zveri smrad hlepeči diha,
hrope iz ran kri liže stvor ogabni

Tožeč preteče išče povračila
najmlajših bratov nežni cvet steptani,,
na tujem blodni ogenj iz močvirja.

V brezpotni gluhi mrak pregnani
in ruša v črno vodo potonila.
Iz src ljubezen vso smo izruvali.

Spomini na tiste dni

(Nadaljevanje)

3.junij - nedelja

V civilni baraki ležimo moški v veliki sobi. Po sredi barake je hodnik, levo in desno so manjše sobe, tam so ženske in otroci.

V sobi ima vsak nek določen prostor na tleh, da ni nereda. Ponoči si dajemo čevlje pod glavo namesto blazine. Samo prvih nekaj dni so nas vodili umivat, potem so na to pozabili. V stranišče nas vodijo po deset, en stražar spredaj, eden zadaj.

Po hrano nas vodijo v jedilnico. Usesti se ne smeš. Za vseh dvesto je morda 30 do 40 porcij, nikoli pomitih. Ko prvi stresejo vase je treba hitro oddati drugemu. Stražarji priganjajo.

Če je prevroče jih ne briga. Dobivamo neko pesino šavje, ki redko plava na kropu.

Hrano deli zadnji čas Albina, hči kovača iz Dobrunj. Verjetno so jo vzeli

Tako so partizanski valpti gonili na težaška dela versko in narodne zavedne slovenska dekleta v Kočevje jeseni 1945

iz barake za delo v kuhinji.

V sobi najdem kos deske in nek bajonet. Toliko časa obrezujem, da je nastala žlica.

Stalno hodijo nas ogledovat razni partizanski oficirji, posebno ponoči. Starešina sobe mora komandovati "mirno"! skočit moramo pokonci in stati mirno. Nas ogledujejo kot na sejmu živino.

Za zaslišanje pridemo na vrsto zadnji. Postaviti se moraš k oknu barake. Znotraj pri mizi sedi partizanka, ki tipka. Ob njej je partizan, ki sprašuje:

Rojen, kdaj in kje. Ime očeta in matere, zadnje bivališče. Sorodstvo pri domobrancih, sorodstvo pri partizanih, kako si prišel sem. Nazadnje pa nekaj napiše po svoje.

Dobili smo sostanovalke, uši. Saj drugače ne more biti pri partizanih.

Nekaj prijateljev si zapomnim, obiščem jih, ko pridem domov. Iz Domžal iz Mengša iz Rovt iz Bizovika, iz Vel. Gabra, iz Starega trga, od vse povesod.

Čez kak teden pridejo neki delavci. Postavijo še ograjo okoli dvorišča, kjer so domobranci na prostem, le zakaj? Pod milim nebom, noč in dan. Si to lahko kdo predstavlja. Včasih jim čez ograjo mečejo koščke kruha, ki so ga preje popljuvali, kakor psom, moj Bog. Tudi slikat jih pridejo razni.

Dober teden po prihodu v taborišče pripelje manjši avtobus. Prišli so po otroke, ki jih imajo matere. S silo jim jih trgajo iz rok Zunaj pa čaka voz "dira", kamor mečejo dojenčke. Otroci jokajo in se grabijo mater, matere kričijo z blaznimi kriki, si pulijo lasje in udarjajo z glavo ob steno. Vpitje je tako strašno, da se ti trga srce. Kaj takega si niti v mislih ne moreš predstavljati, tu pa je resnica.

Pravijo, da jih bodo prepeljali v dežji dom v Celje. Pozneje smo zvedeli da je bilo to pri Petričku, kjer je bil zlaglasni otroški logor, kazni in trpljenja, pod partizanko imenovano "Črna vdova."

Kaj so otroci prestali tam je drugo poglavje. Nekaj je bilo otrok, ki niso videli mame nikoli več.

Dojenčke pa so zmetali v protitankovski jarek.

20. junij - sreda

Zvečer prinese partizan Lojze ki je bil kapo naše barake par zavitkov cigaret in reče: "Jutri imam god, razdelite si jib, samo, da ne bo kdo opazil".

Tako zvemo, da bo jutri 21. junij sv. Alojzij. Iskreno smo mu čestitali, ker ta partizan je imel srce in dušo.

21. junij - četrtek

Zbudim se, še je popolna tema. Zunaj barake nekaj zaslišim, imel sem namreč glavo tik ob steni. Hitro se mi posveti, To bo pobeg, in res je bil.

V tistem hipu pa se zasliši huronsko vpitje: "*Juriš Huraaa*"

In vse vprek razne komande. Partizanke v baraki, koder je spala posadka, začno vpiti: "Tovariši ali smo napadeni, tovariši ali smo napadeni!"

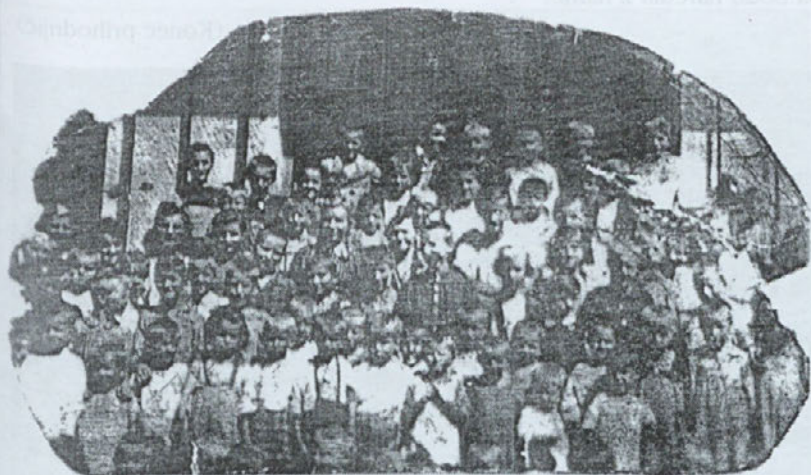
Stražarji letijo vkup, streljanja ni konca.

"*Juriš Huraaa*" je odmev krikov, živih okostnjakov, ki lovijo življenje.

Ko se zdani, likvidatorji pobesnijo. Zunaj na dvorišču se odpre pekel. Pride kapo barake in veli ležati na trebuhu, glave v tla. Ta dan in še drugi ni stranišča, ni hrane. Duhovnik, ki je bil med nami, iz Rakovnika pravi: "Fantje molite, vsak zase naj moli." To je šlo šepetaje od ust do ust. Ni časa za Oče naš. samo sveta Marija, sveta Marija, brez prestanka, cel dan.

Smrt je bila tako blizu.

Kaj se dogaja zunaj, lahko sklepamo po strašnem vpitju, zmerjanju,

Otroci ukradeni materam v Teharjah.

Dojenčke še v povojih so partizani zmetali na voz - dira in odpeljali za barako v protitankovski jarek.

streljanju. Prinesejo kole in silijo fante, da udarjajo po sotrpinih. Ker ne ubogajo, začno streljati.

Nevarno se je dvigniti in pogledati na dvorišče. Nekoga v sobi zadene krogla v hrbtenico.

Streljanje in divjanje ne poneha niti drugi dan. Streljajo v noge, v roke, da ja ne bi še kdo poskušal uiti.

Danes vemo, da jih je bilo enajst, ki so ušli. Od teh preživeli štirje: Debevc, Korošec, Švigelj, Zdešar.

Sprašujemo se, kje so vzeli toliko moči in poguma, predvsem poguma. Tri tedne udarcev in ležanja na tistem šodru, noč in dan, ob slanem kropu in brez vode. Res je bilo to nekaj nepojmlivega, vredno pravega junaštva.

Čez nekaj dni je ranjenec umrl. Pridejo domobranci in ga odnesejo.

Neki večer ko se stemni pride kakih pet, šest tovornjakov. Stražarjev je toliko, za vsakega domobrancia eden.

Odprejo zadnjo zaporo in postavijo na tla nek zaboj. Kdor še more se sam spravi na kamijon, ostale pa zmečejo kot drva.

Ponoči je streljanja še in še. Strah jih je temnih senc boršta.

Nič solz, samo kepa v grlu, ki duši. Dobro vemo kam so jih odpeljali. Kaj pa bodo naredili z nami?.

(Konec prihodnjič)

„Zadnja stran kozolca. Tukaj so nas slačili in pretepali, potem pa spet zvezali in gnali v hrib na morišče“. (Lojze Opeka, ušel z morišča).

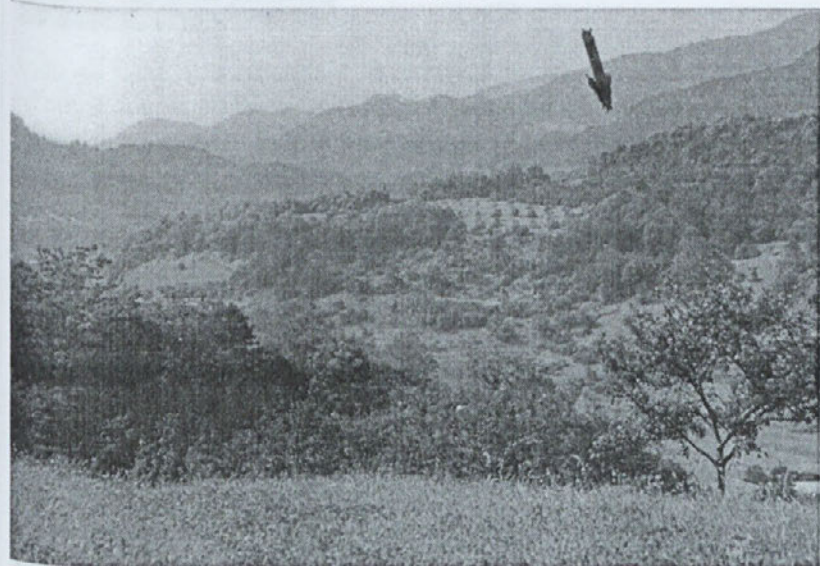
Domobransko srečanje 1. aprila v slovenski restavraciji "Linden"

Ob osemdeset letnici rojstva pesnika Franceta Balantiča je bila komemoracija, katere poročilo bomo prinesli v naslednji številki

Vse goste je pozdravil predsednik Blaž Potočnik z mislijo 10. letnice slovenske samostojnosti.

Drage rojakinje in rojaki.

Vsi ki ste prihiteli na naše tradicionalno srečanje, pristrčno pozdravljeni. Hvala vam za vašo zvestobo vsa desetletja naše emigracije, ostali ste trdni v svojih načelih in izjavah kljub negativni politični situaciji v naši svobodni državi Sloveniji, ki bo letos praznovala 10. obletnico osamosvojitve.

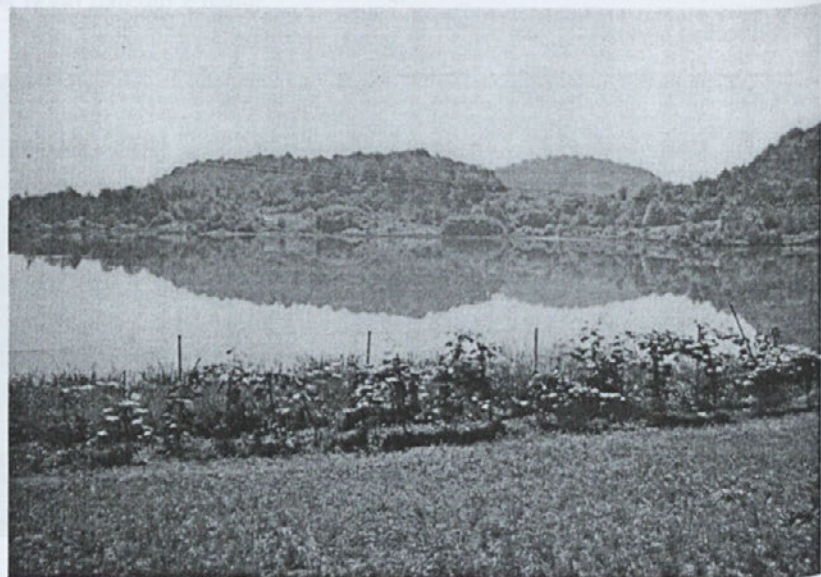
Hrastniški hrib „Tierberg“, grob domobrancev in civilistov

Vsaj enkrat smo v naši zgodovini enotno stopili skupaj in se skoraj 90% izjavili za samostojno Slovenijo. Po deset dnevni vojni, ki je bilo za nas dokaj uspešna, smo zopet svobodno zadibali neodvisni in sami smo si izklesali svobodo, ki jo že deset let uživamo. Nezaupanja, afere in lažniva obrekovanja pa so še danes na dnevnem redu, zlasti gonja proti slovenskemu metropolitu in na splošno proti vernemu narodu.

Skrajni levičarski elementi celo oskrunjajo spominske plošče na pokopališčih, ki so bile postavljene v spomin pomorjenim domobrancem in civilistom. Sem pač mnenja, da je še daleč do poštene sprave, saj levičarski politiki nočejo o tem nič slišati. Desničarske stranke, pa na žalost ne znajo poiskati skupnega imenovalca, da bi se združile v močno stranko, ki bi na volitvah dobila večino. To je naša slabost: nesložnost in ljubosunje.

Večina nas je že v jeseni svojega življenja, zato ostanimo trdni v svojih načelih kakor nam to opevajo naše priljubljene domobranske pesmi.

*Blaž Potočnik
Društvo Tabor*

TEHARJE - potopljeno trpljenje

Milan Zajec - 75 letnik

Milan Zajec je eden rešencev Kočevskega Roga, ki je bil med tisoči slovenskih domobrancev navzoč na zadnjem pohodu mogočne domobranske vojske, ki je z žico zvezana, obsojena na smrt, brez sodbe šla zmagoslavno v smrt zato, da mi živimo.

Pobili so jih, ker so imeli strah do kosti pred njimi.

Tudi Ti si bil med njimi dragi Milan, vendar usoda Te je zaznamovala za pričo brezen, zato si ostal živ.

Svetinjica Karmelske Matere božje, katero si skrivoma obdržal, je šla s teboj v brezno, bila pet dni v objemu groze in ti končno dala telesnih moči - živemu mrtvaku - da si se rešil iz žrela.

Milan je bil rojen 8. oktobra 1925 v Velikem Gabru na Dolenjskem, na obširnem Mivčevem posestvu. V družini je bilo 12 otrok, 10 bratov in 2 sestre. In eden od teh je naš slavljeneč.

Milan je pristopil k domobrancem 8. nov. 94 v Trebnjem. Od tu je bil dodeljen v posadno četo v Novem mestu. Pozneje je bil v 5. četi v Ljubljani in končno na oklopnem vlaku na progi Postojna-Ljubljana-Kočevje.

Vse mogoče je doživel: drzne podvige, nevarne zasede, eksplozije nastavljenih min, vendar proga je morala biti uporabna.

V tistem maju se je tudi Milan podal s svojimi brati in soborci na Koroško, od koder je bil vrnjen 29. maja preko Področje, Jesenic in v Kranj.

1. junija pa so jih zopet naložili na vlak za Kočevje. Po nezaslišnem mučenju in pretepanju so jih komunisti obsedeni s satanskimi metodami odgnali na morišče, kjer so se morali sleči in sezuti. Ko so jim ponovno zvezali roke, so morali teči med špalirjem partizanov, s koli, puškinimi kopiti noži in palicami do brezna. Marsikdo, če je padel, je obležal.

Milan je ob robu jame čakal, kamor so padli njegovi trije bratje. V brezno je padel nezadet, na kopico mrtvih in ranjenih soborcev. Zavlekel se je v stranski rov in čakal rešitve.

Doživel je grozo umirajočih, prestreljenih, dušeči se v krvi in truplih, ob klicih Marije, Kristusa križanega, melodijah umirajočih, proseč vode, pa je bila le kri, ki je žuborela k or studenec. Bila je groza, da se je trgalo srce Milan se je rešil iz brezna junija zvečer, ko je vse tihnilo. Splezal je z čmi, ki jih ni imel po evesu, ki j padlo ob miniranju v brezno. Nato je taval je po divjem gozdu, sam ni vedel kje, do er ni ončno prišel do dobrih ljudi.

Po večmesečnem skrivanju se mu je posrečilo, da je prišel do Gorice kjer je preko Senegalskega taborišča odpotoval v Argentino leta 1947. Čez tri leta pa se je neselil v USA, v Clevelandu.

Milan je od vsega početka aktiven član pri Taboru. Večkrat je bi izvoljen odbornik, sedaj pa je predsednik Clevelandskega društva in predsednik centralne Zveze borcev.

Dragi Milan! Hvaležni smo Ti za vse veliko delo naše organizacije in prosimo Boga, da Te ohrani pri zdravju in moči, da nadaljuješ delo za Boga, narod in domovino.

Nadaljujmo borbo, ki ni bila končana v Kočevskem Rogu, Teharjah, Toškem čelu in po vseh moriščih in nikdar končana ne bo, dokler ne bo oprana kri naših mučenih bratov soborcev!

Milan, nazdravljamo k tvoji 75. letnici in Ti kličemo: Še na mnoga leta!

Tvoji soborci iz USA in vseh dežel sveta.

Filip Oreh - 75 letnik

Če bi Filipa vprašali koliko je star, bi dejal: "Ali nimaš nobenega dela, da se ukvarjaš s takimi rečmi?"

Vedno zagnan, vedno aktiven in borben. Vedno pripravljen prijati kar koli, da organizacija ne bo trpela nedoslednosti, tak je naš Filip.

Vendar, če pogledamo v dokumente je res da je bil rojen 11. aprila, 1926. v vasi Bizovik, tam, kjer so večina fantov bili domobranci, prav tako njegovava dva brata Avgust in Matija, ki počivata Avgust, ranjenec v Toškem čelu in Matija v Kočevskem rogu.

V letu 1942, ko je partizanstvo ustrahovalo uboge ljudi in je bilo človeško življenje v rokah terencev in politkomisarjev je Filip pustil študije na srednje tehnični in se odzval klicu: "Na pomoč!"

Pridružil se je vaškim stražarjem v Bizoviku. Redka patrolja je bila, kjer bi Filip ne bil udeležen. Nobeni akciji ni izostal: Podlipoglav, Javor, Traščine, Vel.Lipoglav, Pance, Št.Pavel, Polica, Zagradišče, in še in še.

Ob razpadu Italije je bil z Turjaka poslan na Vel.Osolnik, kjer je bila silna borba. Poveljnik Habič je bil smrtno ranjen, kakor tudi mnogo vojakov. Branilec je zmanjkalo municije in končno so se vdali. Mnogo jih je pobil mesar Daki, vendar je Filip imel srečo, da je ostal. Po več tednih "hajke," se mu je posrečilo pobegniti. Še isti dan se je javil Grahovski posadki, kjer ga je poveljnik Kremžar prijazno sprejel.

Ker pa je bil zrahlane ga zdravja so ga poslali na zdravljenje v Ljubljano teden pred napadom.

Ko je okreval se je javil domobrancem na Sv.Urhu.

Po nekaj tednih bivanja na Urhu med svojimi vaškimi prijatelji pa je njegov nemirni duh želel naprej. Priklučil se je četniškemu odredu Janeza Marna. Toda tu ni našel tistega po katerem je hrepenel idealni vojak. Preveč je bilo namišljenega in premalo aktivne borbe s partizani. Če le mogoče so se izognili borbi.

Po več mesecih se je javil v jurišnem bataljonu Vuleta Rupnika. Tu je našel zadoščenje. Bil je dodeljen v težko četo k topu. Kdo bi opisal vse zmage, težke marše, nevarne zasede in dolge ure nočnih straž.

V borbah od zmage do zmage s starimi prijatelji se je veselil, ko bo Slovenija prosta tujca in domačega terorja.

Bil je tudi v slavni bitki za dravski most, kjer so partizani izgubili glavo.

Prišel je v Vetrinje in bil 28. maja izročen partizanom. Prestal je vsa ponižanja, udarce, psovke in sadistične metode mučenja, dokler ga niso vrgli v mladoletno barako.

Po amnestiji je bil poslan pod stražo v Ljubljano, a je na poti med D.M.v Polju in Ljubljano skočil z vlaka. Skrival se je doma, dokler ga niso odkrili za Božič in ga peljali v Sostro na zaslišanje in likvidacijo.

Med potjo je pobegnil in se skrival v gozdu pod Orlami, dokler ni dobil stik s sorodniki, kjer je bil skrit do meseca novembra 1947. Po naključju je dobil zvezo s tujino in konec meseca se je podal na pot v Avstrijo.

Šel je skozi begunska taborišča in končno pristal v USA leta 1951. Po enem letu pa je prišla za njim tudi žena Ida.

Naselil se je v Clevelandu.V družini se je rodilo 5 otrok, 3 hčerke in dva sina.

Če bi Filipa vprašal, kdaj se bo odpočil od dela, bi dejal, da je še čas.

Bil je dve leti predsednik Pristave, odbornik Tabora pa je vedno.

"To je moja dolžnost in čast, da predstavljam moje pobite kolege in svoja krvna brata!"

Tak je naš Filip.

Še na mnoga leta ! Ti kličemo.

Bog Ti daj zdravja, moči in vztrajnosti, dragi Filip!

Tvoji soborci prijatelji in Zveza

Anton Štih - 80 letnik

Tone je bil rojen v vasi Kompolje, župnija Videm-Dobrepolje, 16.sept.1921.

Kot veren in zaveden Slovenec, se je pridružil domobrancem nov. 1943 v 26. četo, ki je operirala na sektorju Rašica,Zdenska vas, Dobrepolje. Kasneje se je četa pregrupirala v Grosupljah in šla v akcijo proti Kureščku, Golem in Pijavi Gorici, kjer je bil Tone ranjen. Zdravil se je v ljubljanski vojaški bolnici. Po okrevanju je bil poslan na bolniški dopust na ljubljanskem gradu, nato pa je bil prestavljen s prijateljem v Meničaninov

udarni bataljon, v št.Vid pri Stični in sicer v težko četo, katere poveljnik je bil poročnik Golobič.

Šel je skozi mnoge borbe in napore, dokler ni prišlo povelje za umik na Koroško, kar moštvo bataljona ni moglo razumeti.

Pri vračanju je bila ta četa zadnja, zmanjkalo je vojaških tovornjakov, zato je četa ostala za naslednji dan. Ker pa je naslednji dan resnica o vračanju zajela mostvo na splošno in je poveljnik Golobič fantom povedal, da zanesljivo Angleži vračajo domobrance v Jugoslavijo. Razpustil je četo in vsak je odšel na svoje.

Oktober 1947, je Tone emigriral v Kanado, prijavljen kot gozdni delavec. Ko je potekel kontrakt, se je poročil z Kristino Maček, septembra 1950.

V srečnem zakonu se je rodilo pet hčera in sin.

Pred dvema letoma mu je umrla žena, ki je bila 11 let na vozičku, zaradi možganske kapi, tako, da je moral Tone skrbeti za otroke in bolno ženo.

Kljub vsem družinskim skrbem je Tone že od vsega začetka vesten blagajnik pri Taboru in vsestransko vedno pomaga pri raznih prireditvah, kot domobransko kosilo, spominske maše in pri romanju v Midland.

Našemu slavljenecu želimo vsi prijatelji in znanci še mogo zdravih let v krogu svojih otrok.

Taborjani - Toronto

B.P.

Jaka Planinšek - 80- letnik

Naš slavljenec je bil rojen 25. julija 1921, v Dolenjih Kamencah pri Novem mestu.

Partizani so mu ubili očeta skupaj s župnikom Komljancem.

Kot veren študent, se je pridružil Vaškim stražarjem.

Doživel je Zameško pod poveljstvom tedaj še stotnika Vuka Rupnika. Vojska, ki je zadala partizanom težke izgube, prav kot postojanka sv. Urh. S temi fanti je bil zacetek nikdar premagane domobranske vojske.

V borbi je Jaka izgubil nogo in bil tako prvi domobranski invalid.

Ob koncu vojne se je Jaka umaknil v begunjstvo, od tam pa emigriral v ZDA, kjer je delal na kmetiji blizu mesta Buffalo.

Jaka je študiral v Sloveniji, Gradcu in New Yorku. Po končanem študiju se je zaposlil v zavodu za raziskovanje raka v Buffalo, kjer je delal do svoje upokojitve.

V avgustu leta 1955 je bil na prvem sestanku devetih soborcev, kjer so postavili temelje naše organizacije, ki je imela leta 1957 svoj ustanovni občni zbor v Baragovem domu v Clevelandu.. Ob reorganizaciji društva, leta 1963. sta bila s pokojnim dr. Ivanom šinkovicem na sestanku v Niagari Falls glavna arhitekta našega društva, ki obstoja že 44 let.

Dragi Jaka, še na mnoga leta!

Tvoji soborci

TABOR
Julij-September 2001

135

Janez Bančič - 80 - letnik

Naš slavljeneec je bil rojen 18 okt. 1921 v Dolenji vasi pri Ribnici. Med revolucijo se je takoj pridružil Vaškim stražam, ki so imeli postojanko v domači vasi, katerim je poveljeval Hočevnar.

Po italjanskem razpadu se je postojanka preko Turjaka premaknila v Zapotok in pozneje preko ljubljanskega Barja v Ljubljano, kjer se je organiziralo Slovensko domobranstvo.

V Začetku maja 1944, je bil Janez premeščen v stiški udarni bataljon, kateremu je poveljeval major Križ. Služil je v četi stotnika Branka Leskovška, kasneje pa je bil v Berlotovi četi.

V začetku leta 1945 je bil poslan v podoficirski tečaj in ostal tam do konca vojne. Na Koroško se je umaknil s svojo četo, ki jo je našel v Rakitnici.

Pozneje je bil v begunjskem taborišču v Spitalu, kjer je bil zaposlen v taboriščni policiji, dokler ni odpotoval s skupino v Kanado.

V Quebecu se je poročil z Ivanko Belaj. V srečnem zakonu so se rodili dve hčerki in sin, danes že vsi trije srečno poročeni.

Janez, priznan pevec in zelo družaben, je želel priti v Toronto, kjer je bila že večja skupina sloveskih rojakov, zato sta se z ženo Ivanko odločila, da se preselita.

Dolga leta je pel pri cerkvenem zboru, obenem pa je bil zelo sposoben fotograf.

Vseskozi je član društva Tabor in slovenska župnije Brezmadežne v New Toronto.

Vsi prijatelji in Taborjani mu želimo ob njegovem velikem jubileju, še mnogo zdravih let v družbi skrbne žene Ivanke in njenih dobrih otrok.

Tabor - Toronto

B.P.

France Kozina - 80 - letnik

Kdo ne pozna Franceta, ki je bil rojen v vasi Sušje pri Ribnici.

V družini je bilo 11 otrok, 8 deklet in 3 fantje. Ker domačija ni dajala dovolj kruha za številno družino, sta starša emigrirala v Auroro, ZDA, kjer se je oče zaposlil v rudniku. Tedaj se je rodilo prvih pet otrok, ostalih šest pa so bili rojeni doma v Sušju, kamor se je družina vrnila leta 1920.

France se je šel učiti za mizarja in med tem obiskoval obrtno šolo.

Leta 1942 so ga Italjani z njegovim očetom odpeljali v internacijo na otok Rab.

Imela sta srečo, da sta preživela taborišče, kjer jih je toliko pomrlo od lakote.

Leta 1943 sta bila premeščena v taborišče Padova, od koder sta se srečno povrnila.

Doma so Franceta mobilizirali partizani v Tomšičevo brigado, kjer je bil poveljnik zloglasni mesar Semič - Daki., politični komisar pa je bil Milko Goršič. S prijateljem Lojzatom Lovšinom sta se dogovorila za beg. Priložnost se je pokazala blizu Velike gore, ko so bili partizani v "hajki." Namenila sta priti v Ljubljano, da bi se prijavila domobrancem.

France je služil na oklopnem vlaku Grosuplje - Kočevje, kasneje pa je bil premeščen na oklopnik kjer je našel brata Stankota in Milana Zajca, s katerim ja ostal skupaj do konca vojne.

Sam pravi: "Ne bom opisoval našega umika na Koroško, niti vračanja v Titovino po Angležih, ker je vse opisano v knjigi "Ušli smo smrti." Omenil bi le, koliko ponižanja, zasramovanja in pretepanja, so prestali domobranci, predno so jih partizani masovno pobili v Kočevskem rogu, Teharjah in drugih moriščih."

Po Božji milosti čudeža se je France rešil iz jame, kakor Milan Zajec in France Dejak. Po nekaj letih skrivanja, se mu je posrečilo dobiti zvezo z ljudmi, ki so ga vodili čez mejo v begunjsko taborišče v Spittal, kjer je

spoznal Petričevo Anico, s katero se je 26. nov. leta 1949 poročil.

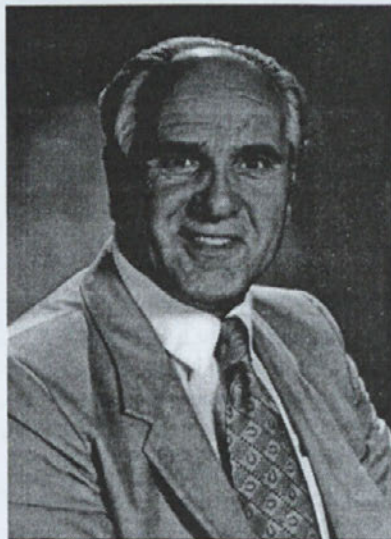
France je emigriral v Kanado, kjer si je v Niagara Falls uredil lepo družinico.

Dragi France, vsi prijatelji, zlasti Taborjani! Ti želimo še mnogo let življenja in sreče v krogu Tvoje dobre žene Anice in Vajinih otrok.

Tabor - Toronto

B.P.

Dr. Gustelj Kuk - 80 - letnik

Naš slavljenec se je rodil 30. avgusta 1921 v Slovenskih Kojicah na štajerskem, v družini dvanajstih otrok, ki je dala slovenskemu narodu enega duhovnika, dve redovnici in dve nečakinji, redovnici v uršulinskem redu.

Gustelj je končal nižjo gimnazijo v Veržeju, nadaljeval v Celju in končal na prvi državni gimnaziji v Ljubljani.

Vsa gimnazijska leta je bil član katoliških društev, na ljubljanski univerzi pa se je pridružil Stražarjem, katere je vodil dr. Lambert Erlich, umorjen po komunističnem atentatorju 26. maja 1942.

Med vojno je bil Gustelj pri Vaških stražah, v Semiču - Bela krajina, kjer je bil zajet od partizanov, pozneje od Nemcev. Ko je bil izpuščen, se je vrnil v Ljubljano in pridružil domobrancem. Kot nadporočnik je deloval na Primorskem ter pomagal organizirati šolstvo. Bil je vsestransko aktiven pri kulturnem delu.

Ob koncu vojne se je umaknil na vzhodno Tirolsko v Anras, kjer je bila večja skupina slovenskih akademikov, med njimi Marija Merala, katero je poznal iz ljubljanskega stadiona, ko sta trenirala vsak v svojem športu. Gustelj je bil znan športnik tudi v Italiji, kot prvak v metanju diska in krogle na univerzitetnih tekmah v Torinu.

V Kanadi sta se spet srečala z Marijo Megala in se poročila. V Zakonu se jima je rodil sin in hčerka, ki sta danes zavedna Slovenca.

Gustelj je bil med soustanovitelji tednika "Slovenska država", z dr. Rudolfom čuježem in pok. Vladom Maukom in Ludvikom Jamnikom. Tednik Slovenska država je vedno zagovarjal in se boril za slovensko samostojnost in suverenost, ko so drugi še oklevali in iskali zavetja v Jugoslovanski federaciji.

Tednik je zagledal luč v Chikagu pod urednikom Mirkom Geratičem, sedaj že pokojnim, nadaljevali pa so ga v Torontu.

Naš slavljenec zasluži vso hvaležnost in priznanje, kakor tudi zvesta žena Marija!

Vsa leta je član in odbornik našega društva.

Dragi Gustelj, še na mnoga leta!

Taborjani - Toronto

B.P.

Edi Ferkulj - 80 - letnik

V jeseni, meseca oktobra 2000 je praznoval 80 letnico življenja dolgoletni član Tabora v Torontu, Edi Ferkulj, v krogu svoje žene Anice Boh.

Prav za obletnico je bil naš slavljenec na težki operaciji.

Edi je doma iz globoko verne družine v Strugah. Ima brate v Torontu in Clevelandu, ter dve sestri. Pred leti mu je umrl oče v visoki starosti, v Torontu pa brat Tone, znani gradbenik in mecen slovenske žunije v New Torontu.

Vsa Ferkuljeva družina je zelo poznana v Kanadi in ZDA po aktivnosti v župnijskih društvih in društvu Tabor.

Z ženo Anico imata v srečnem zakonu dva sina in hčerko, kateri so že vsi srečno poročeni in so ostali zavedni Slovenci.

Dragi Edi, vsi Taborjani Ti želimo skorajšnjega okrevanja. Dal Bog, da bi še dolgo užival srečo s Tvojo zvesto ženo Anico in tvojimi dobrimi otroci!

Taborjani Toronto.
B.P.

Franc in Rozka Tomšič - zlatoporočenca

Naš slavljenec je bil rojen v Mali vasi, Videm-Dobropolje. 20.januarja 1924, ki je dala našemu narodu veliko fantov, domobrancev, ki so darovali svoja življenja Bogu in narodu, kot stoji zapisano na spomeniku pred farno cerkvijo.

Življenje v tem delu Dolenjske ni bilo lahko, toda kmetje so se s poštenim, trdim delom preživljali.

Župnija je imela sedem podružnic, kamor so verniki hodili vsako leto na žegnanje. Prosvetna društva so zbirala in vzgajala mladino. Igrali so tudi Pasion, pri kateri je mladi France sodeloval. V fari so

bili dobri duhovniki, ki so mladino opozarjali na zablode fašizma, nacizma in komunizma. Ko pa je prišla italjanska okupacija so se kmalu pojavili v Dobrepolljski dolini propagatorji "novega reda", ki so oznajali bolši vek

v blagostnju in enakosti, pri katerih je vneto sodeloval avtor knjige "Vrnil se bom k Očetu."

Padle so prve nedolžne žrtve. „Trebalo se je braniti proti morilcem“, je dejal Francetov oče in drugi pošteni možje v vasi. Tako je France stopil v Vaške straže leta 1942. Njegova poveljnika sta bila Tone Perme in Ludvik Hren, ki je bil bratranec Francetove matere.

France je bil na Turjaku in kot partizanski ujetnik zaprt v Velikih Laščah, Kočevju in Ribnici. Končno se mu je posrečilo uiti. Javil se je domobrancem in bil dodeljen v 62 četo pod poveljnikom Emila Savelija, nato pa je bil po dvomesečnem vežbanju poslan v Kočevje. Po dveh mesecih je bil ranjen v roko, ker se je zdravil v ljubljanski bolnici. Po okrevanju je bil premeščen v prehodno četo na gradu.

Ustanovljena je bila kolesarska četa, kamor je bil dodeljen France, ki se je udeležila ofenzive Zidani most-Rakek-Cerknica-Grahovo. Kasneje je bil premeščen v 24 četo na Igu, katere poveljnik je bil Stane Buda. S to četo je France prišel v Vetrinje na Koroškem. Ko so Angleži zahtevali pomočnike se je France javil za delo. Po desetih mesecih so jih odpustili in poslali v taboršče Servigliano v Italiji, kjer so bili nameščeni v taboriščni kuhinji.

Tu je Francetu ostal v spominu žalosten dogodek z generalom Rupnikom, ko ga slovensko vodstvo taborišča pod vodstvom Žitka ni hotelo sprejeti pod streho. Prav to je bil vzrok, da je France spoznal pozneje, kje je njegovo mesto. Stopil je v društvo Tabor, postal njegov odbornik in vesten sodelavec.

Iz Servigliana je bil France premeščen v Pagani, od tam pa še istega leta v Nemčijo, naslednje leto 1949 pa je emigriral v Kanado.

V Torontu je spoznal Rozko in se z njo poročil maja 1951. V zakonu so se jima rodil štirje otroci: dva sina in dve hčerki.

France je delal nekaj let v tovarni Christie, nato pa sta z ženo odprla restavracijo Kanadiana, nekaj let za tem pa večjo, ki sta jo imenovala Linden - Lipa. Restavracija je v neposredni bližini cerkve v New Toronto. Sedaj je France prepustil vodstvo mlajšemu sinu, sam pa stopil v zasluženi pokoj.

Naša dva zlatoporočenca sta trdno ostala zvesta poštenim načelom in veri, zaradi katerih sta se umaknila pred komunizmom v tujino.

Vsi prijatelji jima čestitamo ob jubileju zlate poroke in jima želimo še mnogo srečnih in zdravih let!

Tabor - Toronto

B.P.

Jože Repar

Rojen je bil 11.1.1915 na Jami, občina Dvor pri Žuženberku

Bil je domobranec od leta 1944. Do leta 1984 je bil begunec v Italiji, potem pa je emigriral v Argentino in delal v pletilski stroki

Umril je na posledicah operacije.

Zapušča ženo Marijo, sina Andreja in hčerko Veroniko ter pet vnukov, ki so ga vsi imeli radi, kakor on nje.

Bil je dober človek, zvest prijatelj in rad je pomagal povsod, dokler je bil pri moči.

Ljubil je svojo domovino in se v mislih

in pogovorih vračal tja, kjer mu je tekla zibelka.

Bil je zvest član Tabora in bil vedno pripravljen za vsako delo.

V velikem številu so ga prišli kropiti njegovi prijatelji in znanci.

Družini naše doživeto sožalje.

Dragi Jože, počivaj v miru in prejmi plačilo za svoja številna dobra dela.

Taborjani - Buenos Aires.

Polde Zupančič

(1914-2000)

Rodil se je 20. marca 1914 v vasi Jezero pri Trebnjem v Sloveniji. Umril je 7. junija 2000 in sicer po težki bolezni v bolnici v starosti 86 let. Za časa italijanske okupacije je bil v koncentracijskem taborišču v Gonarsu. Ko se je vrnil iz taborišča in je bilo ustanovljeno Slovensko domobranstvo, se je takoj pridružil in bil domobranec do konca.

Poročil se je 12. junija 1946 z Reziko Božnar v Lienzu. V taborišču Spittal je bil 11 let, kjer so se rodili otroci; Anica, Rezika, Cilka in Polde.

V Združene države Amerike je prišel 13. junija 1956 in bil pri bratu Tonetu, ki mu je bil tudi sponzor v državi Minesotta. Iz države Minesotta se

je preselil v državo Ohio v Cleveland.

Zaposlil se je pri več podjetjih:Gabrijel-Lustrik in Smolič. Pri Smoliču je delal do svoje upokojitve. V Clevelandu pa se mu je rodil tudi sin Stanko. Žena in otroci ga bodo pogrešali, saj je bil zelo dober oče, seveda tudi njegovi vnuki.

V pogrebnem zavodu so se poslovili od njega člani Tabora-a D.S.P.B. Cleveland z molitvijo rožnega venca ga pospremili na pokopališče Vernih duš.

Dragi Polde, zelo te bomo pogrešali, saj si bil starešina našega odbora v Clevelandu.

Vsej Tvoji družini naše iskrene sožalje. Počivaj v miru v zemlji, ki Ti je podarila svobodo.

Tabor, DSPB, Cleveland

Umril je **JOŽE RUS** iz Grosuplja - domobranec, ki je bil skrit TRIDESET LET DOMA, ker ni zaupal partizanskim zakonom divjine.

DAROVALI SO

Tiskovni sklad

Društvo Cleveland.....	\$ 500.-
Zveza DSPB	\$ 500.-
Olga Kalar v spomin na moža Ludvik Kalar	\$ 20.-
Polde Omahen	\$ 20.-
Jože Lah	\$ 20.-

Rezi&Frenk Ferkulj v spomin na Ivana Jakoš	\$ 10.-
Likoazar Tone	\$10.-
Faifar Franc	\$ 30.-
Pavelj Štrukelj	\$ 35.-
Malenšek Janez	\$ 30.-
Povše Milan	\$ 30.-
Pavel Štrukelj	\$ 35.-

Lukež Rudi	\$ 50.-
Zupan Janez	\$ 20.-
Grom Jakob	\$ 20.-
Hočevar Matevž	\$ 20.-
Rupnik Francelj	\$ 10.-
Gobec Edi	\$ 10.-
Meglen Janez	\$ 5.-
Zupančič Joseph	\$ 5.-
Dr. Kovačič H. Joseph	\$ 5.-
V spomin Jožeta Kastelic	
Mlakar Marija	Can \$ 10.-
Kastelic Ivan	Can \$ 5.-
Huchescu Marija	Can \$ 35.-
Kuk Avguštín	Can \$ 50.-
Dejak Ignac	Can \$ 15.-
Genorio Korl	Can \$ 15.-
Kastelic Janez 8 C"	Can \$ 5.-
Kastelic Jože 38	Can \$ 15.-
Seljak Tone	Can \$ 20.-
Sterle Martin	Can \$ 15.-
Fercul Edi	Can \$ 5.-
Pogačar Jože	Can \$ 20.-
Zirnfel'd Henry	Can \$ 165.-
Gorjup Tone	Can \$ 10.-
Zakrajšek Ivan	Can \$ 35.-
Meglič Ignac	Can \$ 20.-
Jereb Marija	Can \$ 5.-
Koželj Jože	Can \$ 15.-
Petrič Fani	Can \$ 15.-
Žumer Anica	Can \$ 5.-
N.N. v spomin P.moža	Can \$ 5.-
Šuligoj Danica	Can \$ 10.-
Šubelj Stane	Can \$ 25.-
Klemenčič Stane v spomin	
na pok. brate Franceta	
in Jožeta Glivar	Can \$100.-
Mišmaš Marija	Can \$100.-
Planinšek Jakob	Can \$ 15.-
Strojin Anica	Can \$ 10.-
V spomin pok. očeta Kastelic	
Viktor	Can \$ 20.-
V sponim pok. J. Matašič,	
S. Lamovšek, A. Blatnik	

Koželj Martin	Can \$ 50.-
Platnar Janez	Can \$ 15.-
Zakrajšek Martin	Can \$ 5.-
Koščak Franc	Can \$15.-
Palčič Marija v spomin	
pok domobrancev	Can \$ 20.-
Kreže Marija	Can \$ 10.-
Jereb Marija	Can \$ 5.-
Demšar John	Can \$ 5.-
Ačimer Danica	Can \$ 5.-
Društvo Cleveland	
za Konzorcij	\$1.000.-
Slavko Stepec tisk.sklad	\$ 30.-
Berta Šproc	\$ 30.-
Berta Šproc namesto cvetja na grob	
ing. Maticiča	\$ 50.-

Rožmanov dom

Rezi&FrenkFerkulj v spomin	
na Matevža Hočevar	\$ 20.-
Likožar Tone	\$ 20.-
Cilka Pucko	\$ 30.-
Dar odbora Canada	\$ 500.-
zbrale gospe Pogačarjeva,	
Potočnikova, Urbančeva,	
Zirfeldeva	
Rev,Malenšek Janez	\$ 100
Tavčar Sonja	\$ 100.
N.N.Hurlingham	\$ 34.-
Resnik Rudi	Can \$ 10.-
Dejak Lojze	Can \$ 35.-
Kraljič Franc	Can.\$ 35.-
Sebanc Feliks	Can \$100.-
Klemenčič Stane	Can \$ 100.-
Kokelj Anica	Can \$ 100.-
Plut Ivan	Can \$ 20.-
Štih Anton	Can \$ 20.-
Kokelj Ančka	Can \$ 10.-
dr. Lukež Frank MD.	\$ 160.-
Slavko Štepec	\$ 50.-
Kralj Edi	\$ 100.-

VSEBINA

Divizijski general Leon Rupnik	97
Tako so mi ubili mamo in ata - Branko	99
Gradivo k Turjaku	103
Pozdrav in poklon grčarskim junakom - Ivan Lavrih	108
Slovenska zgodovina - Karl Cepl	115
Sramota slovenskega sodišča	118
Spomini domobranca Janeza Kokalja	119
Emigracija 1945-? - Radko Šušteršič	124
Spomini na tiste dni - Sušnik	125
MED NAMI	129
ODŠLI SO	142
DAROVALI SO	143

Hurlingham Sucursal Correo Argentino (Bs. As.)	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 1596
	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 2619

„Kjer rod je moj,
kjer sin je tvoj,
tam si, Slovenija!

(M. Krenžar)

LONDON,
ANGLIJA

